

eGovernment Monitor

HTML og CSS

***Introduksjon til web-teknologier for bedre
kvalitet på nett***

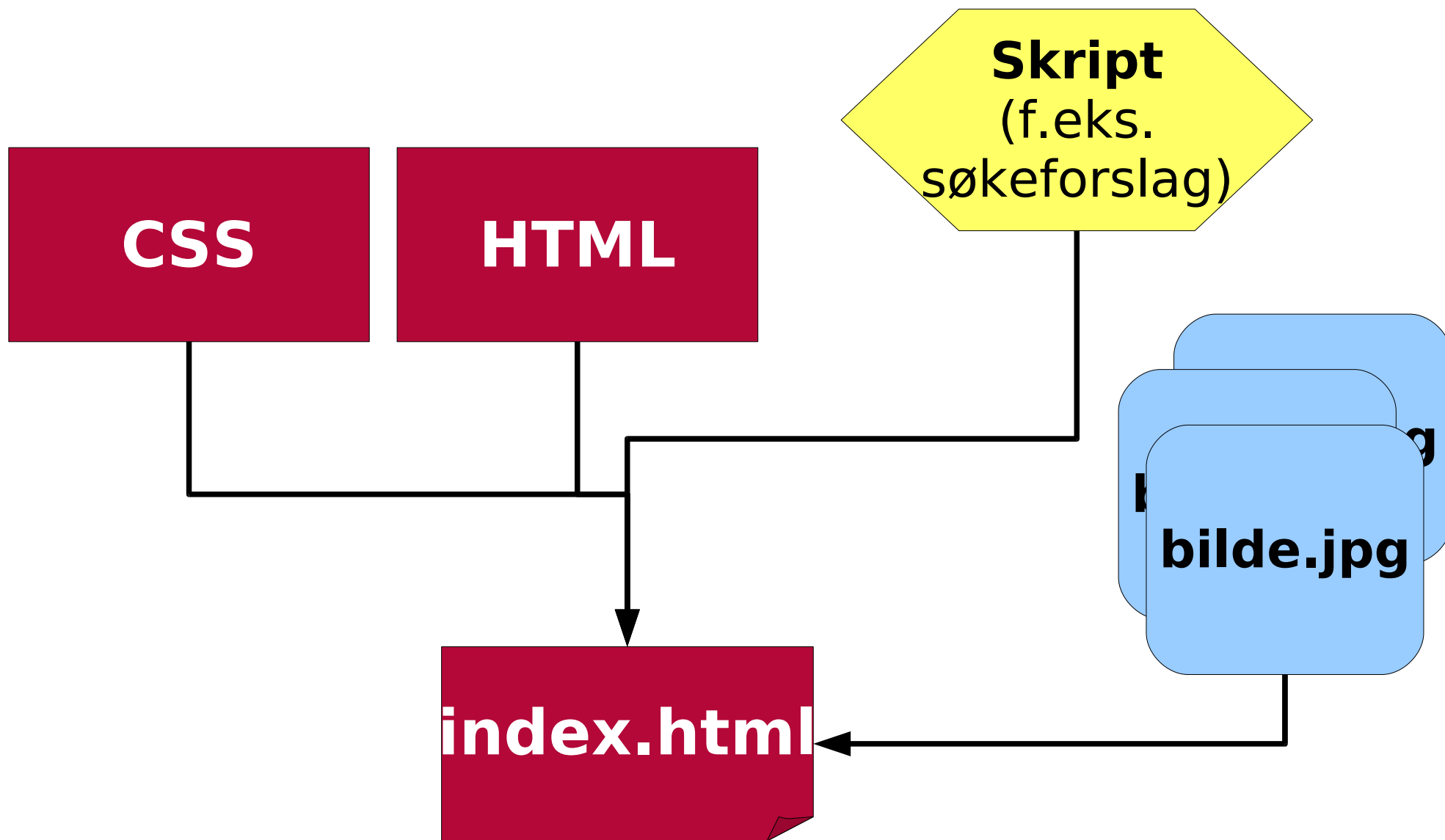
***Samling for 12K, Høgskolen i Vestfold,
2010-05-19***

Lasse Berntzen (HIVE)
Annika Nietzio (FTB)

Oversikt

- Hva består en nettside av?
- Hva er HTML elementer og attributter?
- Forskjellige versjoner av HTML
- Layout, innhold, semantisk kode
- Hvordan barrierer oppstår

Hva består en nettside av?

Elementer og attributter ... og tagger

```
<a href="http://www.egovmon.no">  
  Nettsted til eGovMon </a>
```

[Nettsted til eGovMon](http://www.egovmon.no)

Oppbygning av dokumenter

```
<!DOCTYPE html ...>
```

```
<html>
```

```
  <head>
```

```
    |
```

```
  </head>
```

```
  <body>
```

```
    |
```

```
  </body>
```

```
</html>
```

- Doctype
- Hodet <head> inneholder meta-informasjon, d.v.s. informasjon **om** dokumentet.
- Kroppen <body> inneholder det som blir tolket og vist frem i nettleserens vindu.

Validering av HTML-kode

- HTML (Hypertext Markup Language) er et språk som definerer dokumenters struktur og innhold.
- Setningsoppbygningen er standardisert, og dette gjør det mulig å sjekke om et dokument er gyldig.
- Sjekkingen kan foretas av et program. Programmet kalles en validator, mens prosessen kalles validering.
- Validering gir større trygghet for at en side virker i flere nettlesere, samtidig som validering bidrar til læringsprosessen.
- Se <http://validator.w3.org>

HTML versjoner

- I bruk i dag
 - HTML 4.01
 - XHTML 1.0 og 1.1
 - Tre underarter: strict – transitional – framset
- Ny versjon (under utvikling)
 - HTML 5
- DOCTYPE angitt i HTML-koden
- ```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
```

# CSS: stilark (1)

- Stileark definerer utseende til elementene.
- Stilark er oppbevaringsstedet for disse definisjonene.
  - Stilark kan lenkes inn i dokumenter.
  - Et stilark kan definere enhetlig utseende for et helt nettsted.
  - Siden stilark ofte gjenbrukes, kan en endring i et stilark få konsekvenser for mange nettsider.
- `<head>`
  - `<link rel="stylesheet" type="text/css" href="CSSeksempel.css" />`
- `</head>`

# Eksempel: www.pasientreiser.no

Nettstedkart Høykontrast Skriftstørrelse



Forside For helsepersonell Kontakt Om oss Aktuelle lenker Stilling ledig

**Dine rettigheter**

- Rettigheter
- Egenandel
- Ledsager
- Rehabilitering
- Hva dekkes ikke?
- Ofte stilte spørsmål
- Frikort

**Lang saksbehandlingstid mange steder**

6. feb 2010

**Saksbehandlingstiden for refusjon av pasientreiser har mange steder i landet økt den siste tiden. Hovedgrunnen er en stor økning i antallet saker de siste månedene. Vi beklager ulempene dette medfører, og jobber nå for fullt med å få ned saksbehandlingstiden. [\[les mer\]](#)**

 05515

**Snarveier**

[Rutetider](#)  
[Helseekspresen](#)  
[NISSY](#)

# Eksempel: www.pasientreiser.no

Nettstedkart Hoykontrast Skriftstørrelse

pasientreiser.no

Forside For helsepersonell Kontakt Om oss Aktuelle lenker Stilling ledig

**Dine rettigheter**

- Rettigheter
- Egenandel
- Ledsager
- Rehabilitering
- Hva dekkes ikke?
- Ofte stilte spørsmål
- Frikort

**Lang saksbehandlingstid mange steder**  
6. feb 2010

Saksbehandlingstiden for refusjon av pasientreiser har mange steder i landet økt den siste tiden. Hovedgrunnen er en stor økning i antallet saker de siste månedene. Vi beklager ulempene dette medfører, og jobber nå for fullt med å få ned saksbehandlingstiden. [\[les mer\]](#)

Søk

05515

**Snarveier**

- [Rutetider](#)
- [Helseekspressen](#)
- [NISSY](#)

Versjon med høy kontrast

Merk ulempen med 05515 i bildet. Har dog alternativ tekst.

# CSS: stilark (2)

- Stiler kan også overstyres i nettleseren for å tilpasse etter egne behov
  - Gir f.eks mulighet for egne valg av font farge og bakgrunn

# Layout og innhold

## eGovMon – eGovernment Monitor

**A massive digitalization of public services is underway.**

**The main challenge in this development is to ensure that the new online services effectively address the real needs of the citizens, businesses and governmental agencies. A system to monitor this development can give a better understanding of how to build good online service for citizens and enterprises.**

The eGovMon project is developing methodology and software for quality **evaluation** of web services, in particular **eGovernment services**, concerning four areas:

- **Accessibility**
- **Transparency**
- **Efficiency**
- **Impact**

Additionally eGovMon will provide a **policy design tool** based on simulation models.

# Layout og innhold

## eGovMon – eGovernment Monitor

A massive digitalization of public services is underway. The main challenge in this development is to ensure that the new online services effectively address the real needs of the citizens, businesses and governmental agencies. A system to monitor this development can give a better understanding of how to build good online service for citizens and enterprises.

The eGovMon project is developing methodology and software for quality **evaluation** of web services, in particular **eGovernment services**, concerning four areas:

- **Accessibility**
- **Transparency**
- **Efficiency**
- **Impact**

Additionally eGovMon will provide a **policy design tool** based on simulation models.

# Layout og innhold

## eGovMon – eGovernment Monitor

A massive digitalization of public services is underway.

The main challenge in this development is to ensure that the new online services effectively address the real needs of the citizens, businesses and governmental agencies. A system to monitor this development can give a better understanding of how to build good online service for citizens and enterprises.

```
<div class="intro">
<p>A massive digitalization of public services is underway.

The main challenge in this development is (...)</p></div>
```

Additionally eGovMon will provide a policy design tool based on simulation models.

```
.intro {font-weight:bold;}
```

Layout og innhold

eGovMon – eGovernment Monitor

```

```

```

```

```
methodology and software
```

```

```

```

```

A massive digitalization of public services is underway.

The main challenge in this development is to ensure that the new online services meet the needs of the citizens, businesses and governmental agencies. A system to monitor this development can give a better understanding of how to build good online service for citizens and enterprises.

The eGovMon project is developing methodology and software for quality **evaluation** of web services, in particular **eGovernment services**, concerning four areas:

- **Accessibility**
  - **Transparency**
  - **Efficiency**
  - **Impact**
- ```
eGovernment services
```

Additionally eGovMon will provide a **policy design tool** based on simulation models.

Layout og innhold

```
<ul>
  <li>
    <span class="viktig">Accessibility</span>
  </li>
  <li>
    <span class="viktig">Transparency</span>
  </li>
</ul>
```

areas:

- **Accessibility**
- **Transparency**
- **Efficiency**
- **Impact**

```
.viktig {color: #8F001C;}
```

Additionally eGovMon will provide a **policy design tool** based on simulation models.

Bruk semantisk kode!

- Overskrift: `<h1>`, `<h2>`, ... , `<h6>`
- Avsnitt: `<p>`
- Uthevet tekst: ``
- Lister:
 - `` + ``
 - `` + ``
- Lenker: `<a>`
- Tabeller: `<table>`

Nøstede elementer

- Du kan plassere andre ting enn tekst mellom taggene.
 - F.eks. kan en ``-element legges inn i en `<a>`-element, slik at et bilde fungerer som en lenke.
- HTML-definisjonen bestemmer hvilke elementer som er tillatt i hvilken posisjon.
 - OK: ` ... `
 - *Ikke OK:* `<p> ... <h1>... </p>`

Barrierer

- Hva betyr meldingene fra eAccessibility Checker?
 - HTML eksempler
 - Hvorfor er det barriere?

Utdaterte elementer

- Noen elementer og attributter har blitt utdatert, først og fremst fordi de skaper problemer for tilgjengelighet.
 - Kan virke, men ikke er anbefalt å bruke.
 - Det er lite fremtidsrettet å bruke utdaterte elementer, fordi de vil ikke nødvendigvis fungere i framtidige nettlesere.
 - Det er bedre å bruke tagger som kan styres med stilark.

Manglende informasjon (1)

- Feil: Bilde uten alt-tekst


```

```

-

- Riktig: Bruk et attributt `alt="SHORT_MEANINGFUL_TEXT_ALTERNATIVE"` for elementet. Bruk en tom tekst for bilder som kun er til pynt (`alt=""`).


```

```

OL VANCOUVER 2010

- Kjenner ikke igjen Bjørndalen

WHISTLER/OSLO (VG Nett) - Han gjør ikke det han har trent på, sier NRK-ekspert. [Les saken](#)
[vgd.no Diskusjon](#) **Leser: - Sju bom er jo helt sykt av Bjørndalen**

Brrrrrrr!

Kulden varer ut februar - minst
[Les hele saken](#)

Kultserie-gjeng gjenforenes i ny TV-serie

TIPS VG mobil: 2200 | 2200@vg.no | 22 00 00 00

- Siste nytt
- Alle [Nyheter](#) [Sport](#) [Rampelys](#)
- 12:22 : [Libysk politi omringer Sveits' ambassade](#)
 - 12:14 : [NRK-ekspert - Kjenner ikke igjen Bjørndalen](#)
 - 12:11 : [Kripes etterforsker kokain-rømling](#)
 - 11:57 : [Lufthansa vil stoppe streik i retten](#)
 - 11:30 : [«Arrested Development»-gjengen gjenforenes i ny serie](#)
 - 11:20 : [Mancini - Jeg vet ikke hvor Tevez er](#)
 - 11:00 : [Psykisk ustabil mann \(20\) skjøt mot naboer](#)
 - 10:59 : [Tilbyr El Fakiri ny kontrakt](#)

OL i Vancouver

Er «Pølsa» + Petter lik gull?
[LIVE](#) Laghopp stor bakke fra klokken 19.00
[LIVE](#) Følg lagsprint kvinner fri klokken 19.45
[LIVE](#) Følg lagsprint menn fri klokken 20.35
 • [OL-programmet](#) | [OL-vær](#) | [Medaljeoversikt](#) | [TV-program](#)

VG TV

Hvordan går det med sjiraff-sjarmøren?

Alt=

Alt=Still spørsmål til Donkeyboy her!

Oslo
-10° 1,4 m/s
[Endre sted](#)

Submit Query

NYHETER SPORT FOTBALL RAMPELYS REISE VÆR NYTTE TV-GUIDE LESERNE GØY

Google

Alt=

Alt=

- Kjenner ikke igjen Bjørndalen

WHISTLER/OSLO (VG Nett) - Han gjør ikke det han har trent på, sier NRK-ekspert. [Les saken](#)

Leser: - [Sju bom er jo helt sykt av](#)

Alt=diskusjon

[Bjørndalen](#)

Alt=

Alt=

Brrrrrrr!

Kulden varer ut februar - minst [Les hele saken](#)

- [Sjekk vinterferieværet på](#) Alt=
- [Send VG Nett din beste kuldehistorie](#)
- [Er du lei av kulden nå? Stem her!](#) Alt=

Kultserie-gjeng gjenforenes i ny TV-serie

[Les hele saken](#)

Alt=

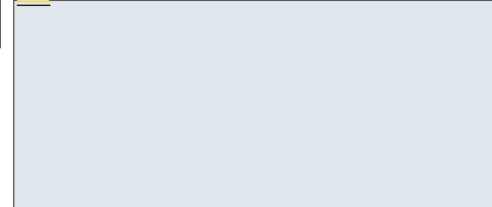
Alt=

Alle [Nyheter](#) [Sport](#) [Rampelys](#)

- 12:22 : [Libysk politi omringer Sveits' ambassade](#)
- 12:14 : [NRK-ekspert - Kjenner ikke igjen Bjørndalen](#)
- 12:11 : [Kripos etterforsker kokain-rømling](#)
- 11:57 : [Lufthansa vil stoppe streik i retten](#)
- 11:30 : [«Arrested Development»-gjengen gjenforenes i ny serie](#)
- 11:20 : [Mancini - Jeg vet ikke hvor Tevez er](#)
- 11:00 : [Psykisk ustabil mann \(20\) skjøt mot naboen](#)
- 10:59 : [Tilbyr El Fakiri ny kontrakt](#)

Alt=

Er «Pølsa» + Petter lik gull?

Alt=vg live
19.00

[Laghopp stor bakke fra klokken](#)

Alt=vg live
19.45

[Følg lagsprint kvinner fri klokken](#)

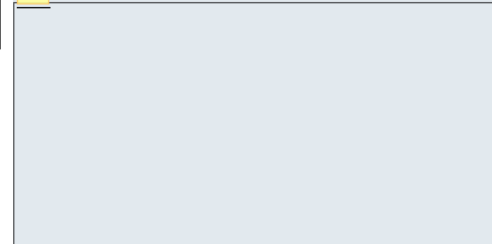
Alt=vg live
20.35

[Følg lagsprint menn fri klokken](#)

• [OL-programmet](#) | [OL-vær](#) | [Medaljeoversikt](#) | [TV-program](#)

Hvordan går det med sjiraff-sjarmøren?

Alt=

Alt=vgtv

[her](#)

[Følg sjiraff-liven](#)

MinID nøkkel til nok en viktig tjeneste

MinID

15. februar passerte vi 1,7 mill. registrerte brukere av den offentlige elektroniske legitimasjonen MinID.

Den største økningen hittil i år skyldes tiendeklassinger som skal søke om opptak i videregående skole.

(22.02.2010)

Europakommisjonens hospitantordning - Difi rapport 2010:02

Forvaltningens bruk av kunnskapsutveksling gjennom praktisk deltakelse i EU-systemet er kartlagt på oppdrag fra UD. Difi

peker på enkelte forbedringspunkter som skal bidra til en mer effektiv og samordnet bruk av Europakommisjonens hospitantordning.

(11.02.2010)

Flyreiseaktivitet i staten tallfestet

Innrapportert data om statsansattes flyreiser innenlands og utenlands viser en økning på 57 000 flyreiser og 73 mill. km fra 2. halvår 2008 til 1. halvår 2009. Mye av økningen skyldes sannsynligvis forbedrede rapporteringsrutiner.

(10.02.2010)

Frokostseminar om Statens kommunikasjonspolitikk

Er det mulig å nå alle? Hvordan kan en statlig etat sikre at alle i en aktuell målgruppe får den informasjonen de har krav på? Og hvordan vet de at de har nådd alle? Dette er noen av problemstillingene

som diskuteres på Difis frokostseminar 1. mars.

(09.02.2010)

Våre nettsteder

- [Anskaffelser.no](#)
- [Doffin.no](#)
- [Ehandel.no](#)
- [Kunnskapsnettverk.no](#)
- [Minside.no](#)
- [Norge.no](#)
- [Norsk.lysingsblad.no](#)
- [Prosjektveviseren.no](#)
- [Samarbeidsportalen](#)
- [Standardiseringsportalen](#)

MinID nøkkel til nok en viktig tjeneste

Alt=Logo MinID

15. februar passerte vi 1,7 mill. registrerte brukere av den offentlige elektroniske legitimasjonen MinID. Den største økningen hittil i år skyldes tiendeklassinger som skal søke om opptak i videregående skole.

(22.02.2010)

Europakommisjonens hospitantordning - Difi rapport 2010:02

Alt=Bilde av Europakommisjonens bygning

Forvaltningens bruk av kunnskapsutveksling gjennom praktisk deltakelse i EU-systemet er kartlagt på oppdrag fra UD. Difi peker på enkelte forbedringspunkter som skal bidra til en mer effektiv og samordnet bruk av Europakommisjonens hospitantordning.

(11.02.2010)

Flyreiseaktivitet i staten tallfestet

Alt=Klimakvote og flyreise

Innrapportert data om statsansattes flyreiser innenlands og utenlands viser en økning på 57 000 flyreiser og 73 mill. km fra 2. halvår 2008 til 1. halvår 2009. Mye av økningen skyldes sannsynligvis forbedrede rapporteringsrutiner.

(10.02.2010)

Frokostseminar om Statens kommunikasjonspolitikk

Alt=Statens kommunikasjonspolitikk - bilde

Er det mulig å nå alle? Hvordan kan en statlig etat sikre at alle i en aktuell målgruppe får den informasjonen de har krav på? Og hvordan vet de at de har nådd alle? Dette er noen av problemstillingene som diskuteres på Difis frokostseminar 1. mars.

Våre nettsteder

Anskaffelser.no

Doffin.no

Ehandel.no

Kunnskapsnettverk.no

Minside.no

Norge.no

Norsk.lysingsblad.no

Prosjektveviseren.no

Samarbeidsportalen

Standardiseringsportalen

Manglende informasjon (2)

- Id og label i HTML schema
 - CMS må være tilrettelagt for bygging av tilgjengelige skjemaer.

```
<form action="#contactform" method="post">
```

Contact Form

<label> Name #Name

<label> Contact information #Contactinfo

<label> Subject #Subject

<label> Message #Message

<label> Security-check (anti-spam): please fill in the sum of 9 and 7. Thank You! #Sum


```
<form class="singleform" method="post" action="#contactform">  
  <fieldset class="f_unify_area">  
    <legend> Contact Form </legend>  
    <div class="row">  
      <label for="Name"> Name </label>  
      <input id="Name" type="text" name="Name" maxlength="100" size="65" value="">  
    </div>  
    <div class="row">  
      <label for="Contactinfo"> Contact information </label>  
      <input id="Contactinfo" type="text" name="Contactinfo" maxlength="100" size="65" value="">  
    </div>  
    <div class="row">  
      <label for="Subject"> Subject </label>  
      <input id="Subject" type="text" name="Subject" maxlength="100" size="65" value="">  
    </div>  
    <div class="row">  
      <label for="Message"> Message </label>  
      <textarea id="Message" name="Message" rows="7" cols="62"> </textarea>  
    </div>  
    <div class="row">  
      <label for="Sum">  
      <input id="Sum" type="text" name="Sum" maxlength="2" size="2">  
    </div>  
    <div class="lastrow">  
      <input type="submit" value="send">  
    </div>  
  </fieldset>  
</form>
```

<form action="#contactform" method="post">
Contact Form

<label> Name	#Name	<input type="text"/>
<label> Contact information	#Contactinfo	<input type="text"/>
<label> Subject	#Subject	<input type="text"/>
<label> Message	#Message	<input type="text"/>

<label> Security-check (anti-spam): please fill in the sum of 9 and 7. Thank You! #Sum

<input type="submit" value="send"/>

Manglende struktur

Overskrifter

Dårlig eksempel!

> Forside > NSBs datterselskaper

<h1>KONSERNINFORMASJON

<h1>NSBs datterselskaper

Nettbuss AS

Nettbuss er et heleid datterselskap av NSB AS. Konsernet består av morselskapet Nettbuss AS samt 19 hel- og deleide datterselskaper.

[Les mer her](#)

NSB Gjøvikbanen AS

NSB Gjøvikbanen er et 100% eiet datterselskap av NSB AS, og ble opprettet da NSB vant anbuds konkurransen om å drifte Gjøvikbanen.

[Les mer her](#)

Svenska Tågkompaniet AB

NSBs datterselskap Tågkompaniet ble etablert i 1999 og er et ungt og nytt selskap.

[Les mer her](#)

Manglende struktur

Overskrifter

<h2>

mangler

> [Forside](#) > [NSBs datterselskaper](#)

<h1> **KONSERNINFORMASJON**

<h1> **NSBs datterselskaper**

Nettbuss AS

Nettbuss er et heleid datterselskap av NSB AS. Konsernet består av morselskapet Nettbuss AS samt 19 hel- og deleide datterselskaper.

[Les mer her](#)

NSB Gjøvikbanen AS

NSB Gjøvikbanen er et 100% eiet datterselskap av NSB AS, og ble opprettet da NSB vant anbuds konkurransen om å drifte Gjøvikbanen.

[Les mer her](#)

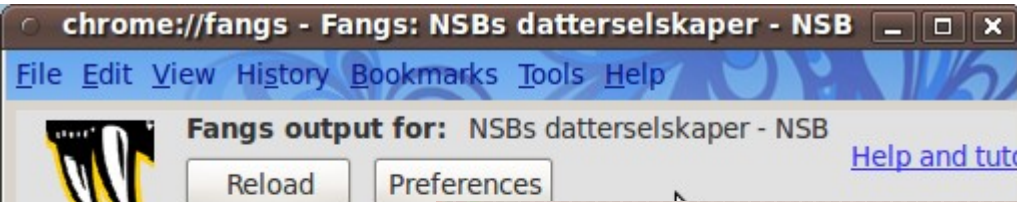
Svenska Tågkompaniet AB

NSBs datterselskap Tågkompaniet ble etablert i 1999 og er et ungt og nytt selskap.

[Les mer her](#)

Ulike lenkemål

Dårlig eksempel!

Screen reader output Heading

Links list

- Glemt passord?
- Kontakt oss
- Les mer

- Les mer her
- Les mer her
- Les mer her
- Les mer her
- Les mer her
- Les mer her
- Les mer her
- Les mer her
- Tilbake til NSB Konsern hove

> Forside > NSBs datterselskaper

<h1>KONSERNINFORMASJON

<h1>NSBs datterselskaper

Nettbuss AS

Nettbuss er et heleid datterselskap av NSB AS. Konsernet består av morselskapet Nettbuss AS samt 19 hel- og deleide datterselskaper.

[Les mer her](#)

NSB Gjøvikbanen AS

NSB Gjøvikbanen er et 100% eiet datterselskap av NSB AS, og ble opprettet da NSB vant anbudskonkurransen om å drifte Gjøvikbanen.

[Les mer her](#)

Svenska Tågkompaniet AB

NSBs datterselskap Tågkompaniet ble etablert i 1999 og er et ungt og nytt selskap.

[Les mer her](#)

Tilleggsprogramvare som kan installeres i nettleseren

- Web Accessibility toolbar for IE
 - <http://www.webaim.org/resources/ais/>
- Accessibility toolbar for Firefox
 - <https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/5809>
- Skjermleser emulator,
 - Webformator (Windows):
<http://www.webformator.de/englisch/index.php>
 - Fangs (Firefox):
<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/402>

Noen online testverktøy

- <http://wave.webaim.org/>
- <http://graybit.com/main.php>
- <http://validator.w3.org/checklink>